№ 20.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 9. MARCA ROKU 1798. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 27. Lutego.

Ambaſſador Rzpltey *Francuzkiey* Generał *Bernadotte* podpisał dnia wczorayszego kontrakt na pałac, w którym dawniey mieszkał Kawaler *Grimani*, za 10. tyſięcy złotych *Ryńſkich* na rok.

Generał artylleryi Baron *d'Alvinzy* powrócił tu na dniu wczorayszym z *Budy*. Przybycie jego do ſtolicy, oraz Arcy-Xcia *Palatyna* i Kardynała Prymaſa *Węgierſkiego*, ma za cel znaydowanie ſię na konferencyi nadzwyczayney, ſtoſowney do zamięſzań zaſzłych w prowincyach *Tureckich*, granicom naszym przyległych.

Na uczynioną przez Ambaſſadora *Tureckiego* prozbę przeciw buntownikowi *Basmanowi-Oglu* (o czym w przeszłym numerze pod artykułem z *Ratyzbony* donieśliśmy) odebrał odpowiedź, iż teraźnieyſze okoliczności niepozwalaią, ażeby Cesarz Jmć przychylił ſię do życzeń *Porty*.

z Rzymu dnia 9. Lutego.

(Do donieſionych w przeszłey naszey Gazecie wiadomości o okolicznościach *Rzymſkich*, które pismami publicznemi ſą potwierdzone, przydaiemy tu treść Proklamacyi do ludu, którą Oyciec S. Kardynałowi *Doria* Sekretarzowi Stanu ogłoſić zalecił.)

„ *Rzymianie!* roſtropni i cnotliwi *Rzymianie!* Wasz to Monarcha, wasz Oyciec przezemnie do was przemawia. Donosi wam, iż odebrał wiadomość o zbliżeniu ſię armii *Francuzkiey* do tey ſtolicy, lecz zapewnionym ieſt, iż nie przychodzi w nieprzyiacielſkich ku wam zamiarach. Nie mieycie więc żadney boiaźni, i niech obecność tey armii uspokaia i umacnia wasze umyſły. Pełen zaufania w ſzczerości i wſpaniałości Rzpltey *Francuzkiey* w rozſądnych i umiarkowanych iey Wodzow poſtępkach, niczego ſię wasz Monarcha nie lęka. Ożywiony naytkliwſzym do was przywiązaniem, nieopuszcza was, i w żadnym zdarzeniu grożącego wam niebespieczeńſtwa was nieodſtąpi."

W *Rzymie* i w okolicach przyſpoſabiaią wielką mnogość chleba i innych dla woyſka *Francuzkiego* żywności.

Od Granic Węgierſkich d. 12. Lut,

Woyſka Cesarſkie zaſtępuiące nasze i *Eſklawonij* granice, wzmocnione zoſtaną 12. tyſiącami ludzi. Ta oſtrożność zdawała ſię być potrzebną w momencie, gdy prowincye *Tureckie* ſtykaiące ſię z kraiem *Węgierſkim* w naygwałtownieyszym znayduią ſię zamięszaniu. Garnizon *Belgradzki* ieſt teraz z 12. tyſięcy woyſka złożony.

Obroty woienne *Paſſawana-Oglu* nie mniey ſą zręczne iak iego polityka. Zagrażaiąc *Belgradowi* ściągnął tam wszyſtkie ſiły Baszow wiernych porcie, tak w *Serwij*, *Bośnij*, iako i *Bulgaryi*, i gdy zaſtraszony Basza *Belgradu*, zwoływał do ſiebie wszyſtkie tych prowincyow garnizony, *Paſſawan-Oglu* przez byſtre i na wszyſtkie punkta wymierzone attaki, opanował bez oporu całą rozległość brzegow *Dunaiu*, zacząwszy od *Semendryi*, aż do *Siliſtryi*, którey niedawno ſtał ſię panem, rozpędziwszy woyſka Baszy; zdobył oraz niektóre fortece *Wołoſzczyzny* na lewym brzegu *Dunaiu*, zkąd zagraża *Bukareſtowi* w nieprzytomności nowego Hoſpodara.

Tym ſposobem zabeſpieczywszy ſię z tyłu, wyprawił dwa korpusy woyſk, ieden w lewą ſtronę na brzegi czarnego morza, gdzie trzyma w mocy ſwoiey *Warnę* i cały kray pułnocny od gory *Hemus*, po prawey zaś ſtronie z główną częścią ſwoiey armii rozpoſtarł ſię na wielkim gościncu z *Konſtantynopola* do *Belgradu* idącym, dla przecięcia wszelkiey kommunikacyi między *Romelią i Serwią*. Bliſko *Nizza* wydawszy Baszy *Serwij* zapalczywą bitwę, która iak mowią, przez całe dwa dni trwała, w tenczas *Paſſawan-Oglu* posunął ſię i natychmiaſt opanował *Sophią*; tak dalece, iż nietylko panuie teraz nad całą *Bulgaryą*, i nad częścią *Serwij*, ale nadto ma w ſwoiey mocy wąwozy góry *Hemus*, między *Sophia i Filippopoli*, oſtatnie wiadomości zapewniaią, iż ſię nawet przeciw temu drugiemu miaſtu posunął.

Paſſawan-Oglu, urodził ſię w *Widdynie*, gdzie wraz z ſwemi krewnemi ſłużył w korpuſie ianczarow. Ma teraz lat 36. ieſt wzroſtu miernego, cery bladey, twarzy długiey; całe iego ciało niezmiernie wychudłe. Pluie krwią, i te trochę pozoſtaiącego mu zdrowia, winien tylko uſtawicznemu na koniu ieżdżeniu. Przez oſtrożność nie daie nikomu bliſkiego do ſiebie przyſtępu. Sama tylko matka iego zatrudnia ſię przygotowaniem mu pokarmu. Utrzymuie wszyſtkich w wielkim poszanowaniu, i nikogo ieszcze nieprzypuścił do ſwoiey poufałości procz iednego uczonego Biſkupa *Greckiego*, i iednego *Francuza*. Widać w nim piętno niepospolitego człowieka i zaufanie w ſwoim przeznaczeniu. Zwykł mawiać, iż ſobie obrał za wzor *Francuzow*, i że chce być drugim *Buonaparte*.

Woyſka *Paſſawana-Oglu* dobrze ſą utrzymywane. Bankier iego ieſt żyd z *Widdynu*, który mu doſtarcza na teraźnieysze wydatki pułtora miliona liwrow co mieſiąc.

Paſſawan-Oglu przechodząc przez różne kraie, te tylko kontrybucye wybiera, które ſię W. Sułtanowi należą. Każdy mieszkaniec bespieczny ieſt w ſprawowaniu ſwoich intereſſow. Naymnieyszy uciſk śmiercią bywa karany.

Huſſein Baſza obozem ſtoiący w *Hraowa* pod górą *Hämus*, napadł i odebrał zbuntowanym ludną okolicę *Tirnova* zwaną w *Bulgaryi* leżącą, co mu tym łatwiey ſię udało, że wſzedł w porozumienie z *Aganem*, czyli *Primatem* przez *Paſſwana-Oglu* w tey okolicy oſadzonym. — Załoga *Paſſawana-Oglu* w *Nikopolis* miała osobliwsze zdarzenie, iż w ſwoich kopalniach które przedſiewzięła dla ſprowadzenia pod ziemią wody z *Dunaiu* do Zamku, znalazła nieſpodzianie bardzo znaczny ſkład prochu w wielkich faſach żelaznemi obręczami obitych. Proch ten gdy w probie okazał, iż nic z dzielności ſwoiey nie ſtracił, przeto za rozkazem *Pasmana-Oglu* przetranſportowanym zoſtał do *Widdynu*, i tam na obronę tey fortecy w potrzebie użytym będzie.

z Londynu dnia 30. Lutego.

Dyrektoryat *Francuzki* odebrał zezwolenie Dworu *Madryckiego* przeprowadzenia 50. do 60. tyſięcy woyſka *Francuzkiego* przez kraie *Hiſzpańſkie*.

W *Lizbonie* za odebraną wiadomością, iż *Francuzi* tam marsz ſwoy obracaią, w wielkim ſą zatrwożeniu. Tymczasem przygotowania czynią tam przyzwoite, i ſłychać, że flotta *Angielſka* wspolnie z *Portugalią* działać będzie. Miniſter ſtanu *Pinto* podał notę wszyſtkim poſłom zagranicznym w *Lizbonie* mieszkaiącym, z uſkarżaniem ſię na aresztowanie *Portugalſkiego* miniſtra w *Paryżu* kawalera *d'Aranjo*.— W *Hiſzpanij* lękaią ſię ſkutkow przechodu woyſk *Francuzkich*. — Nowy plan podług którego każdy rząd opiekuie ſię teraz ſwoiemi niewolnikami, rozpoczął ſię iuż wykonywać w *Plymouth*. Każdy ieniec otrzymuie w dodatku dzban piwa, dwie uncye maſła lub ſera, i nową ſuknię co 6. mieſięcy.

Z Rapportu Kapitana okrętu neutralnego przybyłego z portu Francuzkiego *St Malo* dowiaduiemy ſię, iż tam wkrótce iuż dokończona będzie Tratwa ćwierć mili długa, a ſze oka w proporcyi, o ſiedmiu ſpoionych belkach na grubość, pobita ſkurami, a na śrzodku cytadellę maiąca. Tamże pracuią nad wybudowaniem drugiey tratwy, która będzie nierównie więkſza od pierwszey.

Flotta z żywnościami z *Bordeaux do Breſt* płynąca, z którey iuż kilka okrętow fregata nasza *Amelia* była pochwyciła, uszła teraz rąk naszych, dla tego, iż właśnie w tym czaſie powſtał na naſzey fregacie bunt między maytkami, którzy zmowiwszy ſię na zabicie officerow, chcieli fregatę *Francuzom do Breſt* zaprowadzić. Aresztowano zaraz 20. hersztow, których iuż do *Plymouth* przywieziono. Fregata iuż była bliſko portu *Breſteńſkiego*, i widziała w nim przeszło 200. żagli naywięcey liniowych okrętow, które teraz do wyprawy wylądowania uzbraiaią.— Składki dobrowolne wynoszą iuż teraz 800,000. funt.— Niedawno areſztowano tu do 40. podeyrzanych cudzoziemcow po większey części *Niemcow*, ale ich wielu nazad wypuszczono.— Flotta pod Admirałem *Thompson* znowu do *Torbay* przypłynęła. — Lord *Keith* złożył kommendę nad flottą kanałową. — Admirał *Nelſon* który ma dowodzić wyprawą na brzegi *Holenderſkie i Francuzkie*, ieſt tenże, ſam, który kierował bombardowaniem portu *Cadix*, potym attakował bezſkutecznie *Teneryffę*, gdzie mocno w ramie ranionym zoſtał.— Rybołoſtwo *Francuzow* nad brzegami iuż ieſt po większey części rozpędzone, kazano także chwytać ſtatki rybackie *Hollenderſkie*, gdyż *Hollenderſcy* rybacy bardzo ſą z naszemi brzegami obeznani, i mogliby w czaſie wyprawy od *Francuzow* być użyci.

Rozchodzi ſię wiadomość, która zdaie potwierdzać, iż Rząd nasz nie przeſtanie na dawaniu odporu *Francuzom*, lecz że nawzaiem działać będzie zaczepnie, i przedſiębrać wylądowania w różnych mieyscach brzegow *Francuzkich i Hollenderſkich* dla zniszczenia ſzalupow kanonierſkich i przygotowanych na naiechanie *Anglij* tratew. W tym celu buduią we wszyſtkich portach wielką liczbę ſzalup kanonierſkich i małych ſtatkow, które napełnione woyſkiem, na trzy dywizye podzielone będą. Dywizya zgromadzaiąca ſię na płaszczyznach morſkich

zostawać będzie pod kommendą kapitana *Bowen*. Dywizya w *Portsmouth* pod kapitanem *Brisbane*, Dywizya w *Plymouth* pod kapitanem *Raper*. Milicya i ochotnicy ponad brzegami na 12. mil rozłożeni formować będą ze wszystkiemi 400. tysięcy ludzi, z pomiędzy których 60. tysięcy rybakow.

Piszą z *Hiszpanij*, iż kommissarz *Francuzki*, o którym niektórzy mniemaią, iż to iest bywszy minister marynarki *Truguet* poiechał do *Kadyx*, ażeby przyśpieszyć wyiście z tego portu flotty *Hiszpańskiey*.

Jak czynnie przykładaią się nawet damy *Angielskie* do dobrowolnych składek, można poznać z następuiącego listu okolnego wydanego przez Panią *Anderson* żonę teraźnieyszego Lord Maiora.

„ Gdy Królowa Jmć postanowiła przyłożyć się „ iak nayznaczniey do otworzoney w banku sub- „ skrypcyi składek dobrowolnych, przeto *Lady Majorowa* wzywa ninieyszym listem wszystkie mia- „ sta tego i okolic damy, aby raczyły wspolnie się „ z nią połączyć do tak ważnego przedsięwzięcia, „ a tym samym pomnożyć to ogulne wrażenie, ia- „ kie za sobą tak wysoki przykład pociągnąć mo- „ że, uprasza więc aby w domu *Manston* między „ 4. i 5. godziną raczyły ią bytnością swoią uda- „ rować, gdzie książki gotowe do. podpisow znay- „ dą.„ — Sama otworzyła subskrypcyą przez ofiarę 200. funt. — Xiężna *Monrose*, Hrabinie *Chersterfield*, *Cardigan*, *i Spencer*, przy bankierach *Drummond* i *Hoare* w zachodniey stronie *Londynu* podobnež wybieraią składki.— Niemasz domu znacznego, gdzieby służący 20. do 50. funtow ofiary nie zebrali.— Kompania handlowa *Wschodnio-Indyiska* miała także posiedzenie swoie w celu uformowania składki, ale prawa zabraniaią iey czynić podobne ofiary. — Każda parafia ma teraz swoią xiążkę do wpisywania ofiar. Xiąże *Queemburg* dał 5000. funt; *Margrabia Stafford* 4000. *Sir Pepper Arden* 4000. funtow; każdy z Królewskich stangretow 10 font. służący xięcia *Gloucester* 134. funtow, stary inwalida w *Chelsea* oddał połowę swoiey pensyi 3. funty i 12. szellingow, mowiąc, iż gdy życiem swoim służyć iuż oyczyźnie nie może, chce przynaymniey workiem to nadgrodzić. Uboga także praczka w *Bloomsbury* z 11. szelingow całego swego maiątku przeznaczyła 7. na ofiarę dla oyczyzny.

Lord *Moira* iest teraz *Dublinie*, podał wyższey izbie Parlamentu niektóre śrzodki dążące do lepszego przytłumienia ducha burzliwego mieszkańcow, które iednak łagodnieysze są, niż były dotąd sposoby używane w tey mierze od rządu. — Emigrant Francuzki Bernard *Huet* skazanym został na śmierć za fałszowanie banknotow od 30. funtow. —Podżegacze buntu na fregacie *Amelii* byli ciż sami ludzie, którzy do rozruchow na flocie przy *Nore* należeli, a potym pardon Królewski otrzymali. Spodziewamy się, iż będą surowo ukarani. — Tego-roczna krajowa Loterya, którey ciągnienie za tydzień rozpocznie się, ma 6. wielkich losow od 20,000. funt (800,000. Złł: Pol.) i 5. od 10,000. funt: (400,000. Złł. Pol.)

CZYNNOŚCI PARLAMENTU.

Dnia 14. P. *Pitt* wniosł ustanowienie pensyi dożymotniey 2,000. funtow co rok dla Hrabiego *de St Vincent*, począwszy od 14. Lutego 1797. Dzień w którym ten wniosek był uczyniony, był własnie rocznicą dnia pamiętnego, w którym Hrabia ten, otrzymał znaczne nad flottą *Hiszpańską* zwycięstwo. Z tey okazyi P. *Pitt* wyraził, iż czas dopiero okaże, któremu z dwoyga Admirałow (*Vincent* i *Duncan*) należy się pierwszeństwo, gdy zasługi obu tych bohaterow morskich równie wielkiemi okazuią się.

P. *Jekyl*: Wcale znayduię nieprzyzwoitością, teraz przyznawać nadgrodę Lordowi *St Vincent*. W uczynionym porównaniu, zwycięstwo iego iest większe nad Lorda *Duncan*, bo ten zbił flottę nieprzyiacielską większemi nierównie siłami, gdy pierwszy połowę ledwie okrętow maiąc ile nieprzyiaciel, umiał go pokonać. Lord *Duncan* otrzymał natychmiast dostoyność szlachecką, urząd *Para* i nadto pensyą roczną. Lecz cały rok mija, nim pomyślono o Lordzie *St Vincent*, aby go postawić w stanie wygodnego życia i do swey godności stosownego. Minister z zimną krwią dopiero sobie o nim przypomniał, iak gdyby przez 12. miesięcy żadney o iego sytuacyi nie miał wiadomości. Y ieszcze w iaki czas wybrał się z tą wniesioną nadgrodą, oto kiedy potrzeba tak mocno przycilka, że rząd przymuszonym iest po wszystkich rogach ulic rozwieszać karbuny dla zbierania gwineow i puł fenigow od tych którzy winni są przykładać się do kosztow woiennych.— P. *Pitt* odpowiadaiąc wyrazil, iż nie można wywyższać ani poniżać zasługi dwóch Admirałow: i że zwycięstwo Lorda *Duncan* pozbawiło nas tylko wielkiego niebespieczeństwa, ale w istocie oba równe są co do sławy. —Potrzeby kraiowe są znaczne, ale też znaczna iest chęć obywatelow do wspierania kraiu dobrowolnemi ofiarami, a panowie z oppozycyi ani z karbuną nie chodzą, ani w nią nie wkładaią. —Po czym wniosek P. *Pitt* przyiętym został.

Dnia 19. Xiąże *Bedford* oświadczył, iż za trzy tygodnie będzie znowu żądał oddalenia teraźnieyszych Ministrow od wszystkich urzędow. Chociaż to wniesienie moie, rzekł, było dotąd bezskuteczne, i nie obiecuię mu lepszego teraz losu, wszelako uczynię go na naleganie wielu godnych moich przyiacioł, którzy życzą sobie tę materyą mieć odnowioną. Dzień 12. Marca iest do tego przeznaczony i cała izba wezwana do roztrząsania tey okoliczności. Ale P. *Grenville* oświadczył, że ieszcze *Anglia* przez teraźnieyszych Ministrow nie musi być w bliskie i wielkie niebespieczeństwo pogrążona, kiedy godny Xiąże złożenie ich dopiero za trzy tygodnie odkładać raczy.

z Paryża dnia 20. Lutego.

Redaktor donosi o weyściu Generała *Berthier* z armią *Francuzka* do *Rzymu*.

Wczoray w wieczor iak zapewniaią, Generał *Buonaparte* z odbytey przez siebie podróży, znowu tu powrócił. Zatrzymał się troche dłużey w *Calais* dla pomówienia ztamteyszemi officerami morskiemi względem wylądowania. Przeszło 400. projektow i rozmaitych myśli podanych iest do tey wyprawy. Wiele z nich radzą, aby wyprawę tę rozpocząć koniecznie w *Calais*, iako w mieyscu 4. mil tylko od brzegow *angielskich* odległym; niezważaiąc bynaymniey na niedostępność brzegow w tych stronach, i trudność iakiey ta wyprawa podlegałaby. Mówią, iż w wyprawie tey będzie użyty nowo wynaleziony proch, i w części wcale nowy gatunek armat. Na brzegach naszych odprawuią się różne cwiczenia należące do wylądowania, i zapewniaią, iż 50. batow kanonierskich w przeciągu 5. minut wysadziło wszystkich ludzi i armaty na sobie znayduiące się.— Dziś zapewniaią, że *Buonaparte* iuż teraz do *Rastadt* poiedzie dla ukończenia przed wyprawą do *Anglii* interessu pokoiu, gdyż rząd z długich tam przewłok wcale nie iest kontent. — Przybiegł kuryer z *Włoch* do Dyrektoryatu, i właśnie od tey chwili rozchodzi się wiadomość, iż woyska nasze dnia 10. Lutego do *Rzymu* weszly.

Przyczyna dla czego okręt z białą banderą na którym Poseł *Pruski* Hrabia *Tauenzien* z *Londynu* powracaiący znaydował się, zatrzymanym był od iednego Kapra i do *Calais* zaprowadzonym, iest ta, że kaper znalazł w nim szkatułkę z podarunkami różnych *Angielskich* osobliwości; Lecz gdy dowiedziono zostało, że ta szkatułka iest podarunkiem Xiężniczki *d'York* dla siostry swoiey w *Berlinie* reduiący, przeto zaraz wydaną na powrot została, a Hrabia *Tauenzien* dalszą bez przerwy ciągnął podróż.

Zapewniaią, że Dyrektoryat na propozycye pokoiu które mu *Anglia* świeżo pod ręką podała, iako konieczny i pierwszy warunek położył, aby *Anglia* oprócz powrócenia wszystkich zaborow w ciągu tey woyny poczynionych, ieszcze połowę okrętow swoich woiennych, *Francyi* w kosztach iey woiennych oddała.

Miasto *Nantes* liczy pomiędzy nayszczęśliwszemi zdarzeniami powrot do swego portu Korsarza *le Nantais* z zdobytym iednym statkiem, ktorego Kapitan zapewnił, iż zdobycz ta nierównie więcey była szacowną niż mniemano.— Statek ten powracał z *Jndyow* pod pawilonem *Duńskim*, wiozł indygo, muszlin, chustki z *Madrass* i bawełnę; szacowany pięć millionow.

.Generał *Desaix* przeieżdżał przez *Rennes*. — Obieżdża brzegi wzdłuż dawney *Bretaniy*, dla poczynienia tam potrzebnych przygotowań do wylądowania. Generał *Kleber* obiechawszy brzegi *Havre Fécamp*, *St Valery*, *i Dieppe*, przybył do *Rouen*, ale ma wkrótce znowu do *Caen i Cherbourg* poiechać.— Obywatel *Treilhard* znayduiący się teraz w *Rastad*, będzie iednym z kandydatow na Dyrektora, który naywięcey kresek otrzyma. — Inni przeznaczaią Obywatela *Taleyrand-Perigord* Ministra interessow zagranicznych.—Poiedynki znowu teraz częste są w *Paryżu*, niemal codzień w lesie *de Boulogne* odprawuią się. — W *Marsylii* członki towarzystwa konstytucyinego, na czele Obywatelstwa, których do 4,000. naliczyć można było, tudzież wszystkie władze konstytucyine wraz z Generalem *Pille* w formalney processyi wyszli razem za miasto, dla naprawienia tam drogi publiczney do *Aix* idącey.— Dary patryotyczne ciągle do skarbu przybywaią. Officerowie morscy z portu *Brestenskiego* ofiarowali 13,202. liwrów na wylądowanie, a 3,028. liwrów na wsparcie w niewoli zostaiących. W *Dieppe* i po innych mieyscach wiele naszych rybackich statkow *Anglicy* pochwytali. To zaięcie bez poprzedniczego ogłoszenia tym biednym rybakom zerwanego zawieszenia broni, powszechną tu nienawiść oburza.— Szwed *Wadstrom*, który się tu znayduie i chce mieszkać dopóki prawa Obywatelstwa nie nabędzie, ofiarował Radzie 500. dzieło swoie o *Kolonizacyach*.— Dał także 1000. liwrow na wylądowanie. — Mamy wiadomość, że Generał *Berhier* w marszu swoim do *Rzymu*, znalazł opor w *Massaccio Cingoli* i przy *Jesi*, gdzie do *Francuzow* ognia dawano, ale zaraz kupy te rozpędzono, a samych hersztow Generał rozstrzelać kazał. Przybyła tu nowa Deputacya od *Gryzonow*, która iuż miała audyencyą u Ministra interessow zagranicznych.— Adress listu iednego, który Papież pisał do Dyrektoryatu *Medyolańskiago* był następuiący: *Naszym nayukochańszym synom, Obywatelom Dyrektorom Rzpltey Cisalpińskiey, którym my z serca przychylni iesteśmy etc.* Ale te wyrazy iak piszą z *Medyolanu*, żadnego wrażenia nie uczyniły.

.Redaktor dziennika wolnych ludzi, czyni następuiące uwagi względem dymissyi Obywatela *Sotin*. Obywatel *Sotin* w decyduiących okolicznościach przestaie być Ministrem Policyi, zasłużywszy sobie w tym urzędowaniu na żal dobrych Obywatelow, na nienawiść Royalistow, i na szacunek Rządu. Dyrektoryat Wykonawczy sądzi iego talenta potrzebnieyszemi w *Genui*, dokąd go posyła iako Ministra Dyplomatycznego, i powierza staranie dokończenia dzieła zagruntowania Rzeczypltey Obywatelowi *Dondeau* iednemu z Szefow w Ministerium Policyi. Niektóre osoby utrzymuią, iż Obywatel *Dondeau* tymczasowo tylko obiął urząd Ministra Policyi, i że Dyrektoryat zamyśla mianować na ten stopień ex-Deputowanego *Mathieu*, terazniey szego swego Kommissarza przy Administracyi Departamentu *Sekwany*, skoro tylko rok po iego wyiściu z ciała prawodawczego upłynie.

Generałowie Brygad *Bonnnet i Hardy*, zostaiący przy armii *Moguńckiey* przez Rezolucyą Dyrektoryatu dnia 28. *Pluviose* (16. Lutego) skassowani zostali za to, iż wydawali rozkazy Administracyi trzeciego okręgu w Departamentach tymczasowo na lewym brzegu *Renu* ustanowionych, ażeby im opłacane były koszta stołowe, a za nieuskute-

cznienie tey rekwizycyi, wyślali do każdego z Członkow Regencyi exekucyą z sześciu Grenadyerow, ktorzy póty przy nich zostawać mieli, pokiby te koszta zapłaconemi niebyły.

Artykuł drugi tey Rezolucyi zawiera w sobie, ażeby Generał kommenderuiący armią *Moguncką* doniosł Dyrektoryatowi Wykonawczemu o Officerach wyższey i niższey rangi, ktorzyby się dopominali o koszta stołowe nawet na prawym brzegu *Renu*.

Na przedostatniey sessyi Rady 500. Obywatel *Talien* z dziennego porządku zwraca uwagę Rady na sposoby, iakich używaią *Anglicy* dla uchronienia swoich okrętow kupieckich przed naszemi korsarzami, za pomocą fałszywych papierow. — Przytacza w tey mierze następuiący przypadek:

Jeden z naszych Armatorow po 53. dniach krążenia, utrudzony samym tylko neutralnych okrętow napotykaniem, spostrzega ieden, ktorego po obrotach i kształcie mniema bydź *Angielskim*. Zbliża się do niego, poznaie, i każe sobie pokazać papiery. Podaią mu zaświadczenia, iż iest neutralnym. Ten nalega o inne, odpowiedaią mu, iż te są prawdziwe. Korsarz *Francuzki* kazał wypalić z armat. Ten nowy argument odmienił zdanie mniemanych neutralnych, ktorzy natychmiast oddali prawdziwe papiery dowodząc, iż cały ładunek był *Angielski*.

Dla zapobieżenia dalszych wybiegow skutkom i dla zapewnienia nadgrod dla naszych Armatorow, mowca żąda, ażeby te uwagi odesłane były do osobney Kommissyi, ktora będzie obowiązana podać przyzwoite w tey mierze śrzodki.

Obywatel *Boissier*, popieraiąc *Taliena* zamiary, żąda, ażeby były rozciągnione do rewizyi Prawa postanowionego względem sposobu uznania ważności zdobyczow morskich. Wnosi, ażeby ta okoliczność przez osobny Trybunał, lub przez sam Dyrektoryat rostrzasaną została.

Rada przyięła propozycyą *Taliena* i z dodatkiem, i nakazała drukowanie iego mowy.

Obywatel *Guillemarde* przełożył Kommissyi Elektororow, izby było nieprzyzwoitością używać tak długiey przewłoki, między losowaniem przez Członkow Dyrektoryatu, ktore ostatnia Rezolucya naznaczyła na 1. *Germinal* (21. Marca) i między ustąpieniem wychodzącego Członka. Żądał przeto, ażeby epoka ciągnienia losow przez Dyrektorow, na 20. *Floreal* (9. Maia) była przeznaczona, — Uchwalono.

Na sessyi dnia 17. t. m. postanowiono, iż Członki Rady 500. o godzinie 11. przed południem znaydować się maią w sali przeznaczoney do ubiorow, (ktore iuż są wygotowane) a ztamtąd wychodzić będą na mieysce swoich sessyow, poprzedzani od Prezydenta, Odźwiernych, Posłańcow stanu, i Sekretarzow. Tym sposobem Reprezentanci Ludu poczuwać będą z iaką powagą i świętym poszanowaniem maią dopełniać wspaniałych obowiązkow, ktore im są powierzone.

Gdy w *Soleure* wiele patryotow więziono, Obywatel *Mengaud* posłał list do tamteyszego rządu, w ktorym wyrażił: „ Poluwaycie daley wasz „ wielki zapał, głowy wasze będą za nią w odpowiedzi Rzpltey *Francuzkiey*. Pamiętaycie, że „ rozlanie iedney kropli krwi patryoty, będzie musiało być zemszczone strumieniami krwi oligarchiczney i zniszczeniem tych nędznych narzędziow „ fanatyzmu, ktorych z tak małym powodzeniem „ używacie." — Urzędnicy cywilni i morscy w *Havre, Bordeaux, Cherbourg, Nantes, St Malo, Toulon, Flissingen*, dali w ofierze 69.556. liwrow na wyładowanie. — Maski są tu zakazane, zaczęto ich na złe używać; bale tylko do 11. godziny trwaią. Osoby przebrane w nocy gdy są spotykane, natychmiast przytrzymane zostaią. — Tuteysze pisma głoszą, iż w *Sycylii* wielkie maią być zaburzenia, i że tam wiele osob iest aresztowanych. — Kray *de Vaud* przyiął iuż nową konstytucyą dla kraiu *Szwaycarskiego* ułożoną przez P. *Ochs*. — Wiele teraz młodzieży w roku 12. do 20. zgłasza się do Ministra marynarki, aby mogli być użytemi w wyprawie przeciw *Anglii*. — Jest blisko 200. officerow sztabowych w *Paryżu*, ktorzyby chcieli należeć do wyprawy przeciw *Anglii*. — Tuteysze dzienniki zapewniaią, iż z *Hiszpanią* niekoniecznie naylepsza zachodzi harmonia. — Nasz Poseł w *Kopenhadze* Ob: *Grouvelle* w ofierze na wyładowanie dał 1,000. liwrow, Konsul *Laville* 400. a oba sekretarze legacyi bracia *Desangiers* ieden 350. drugi 250. liwrow naznaczyli.

Dowiaduiemy się, iż ieden z obywatelow Departamentu *la haute Saône* wynalazł machinę, za pomocą, ktorey można przechodzić głębokości morza, wydobywać zatopione okręty, statki, armaty i inne narzędzia do marynarki służące, oraz odkrywać skały i rożno szkopuły morskie.

W porcie *l'Orient* spuszczono na morze wielki i piękny okręt liniowy nowo wybudowany.

Podług listow z *Filadelfii* pisanych, dway młodzi Xiążęta *d'Orleans* wyiechali z tego miasta do *Nawarry*.

Donoszą z *Charlestown* (w ziednoczonych stanach) iż dnia 14. Listopada odkryto w tym mieście konspiracyą ułożoną przez kilku murzynow na podpalenie miasta i na podobne zamieszanie iakie było w St. *Domingo* zrobione. Schwytano wiele murzynow, a między niemi dowodzcow konspiracyi dwoch braci nazwiskiem *Figaro*, *Jana Ludwika*, i *Capelle*. Oskarżeni z początku się wypierali, ale młodszy *Figaro* uczynił pewne wyznania, ktore przystosowane do swiadectw doprowadziły do odkrycia wszystkiego; Trybunał tamym skazał starszego *Figaro* i *Jana Ludwika* na szubienicę, a *Capelle* i drugiego *Figaro* na deportacyą. *Jan Ludwik* przed śmiercią wyrzucał *Figarowi* przyczynę swego nieszczęścia, lecz ten utrzymywał z godnością honor swego imienia i zakończył wesoło swoią komedyą.

W mieście *Reims* w nocy ścięto iuż po drugi raz drzewo wolności, municypalność naznaczyła 500 liwrow nadgrody temu, kto o osprawcach tego występku doniesie.

Sławny *Herschel* odkrył czterech nowych Satellitow należących do iego planety, tak dalece, iż ich iuż ma sześciu, i to do nowego obrachunku. *Herschel* wniem iest ten wynalazek wydoskonaleniu Teleskopa 30. stop długiego, ktory zrobił dla obserwatorium *Madryckiego*.

Dziennik urzędowy zawiera w sobie nowy list z *Bukarestu*, ktorego treść nastepuiąca:

„ Cofnienie się *Passawana-Oglu* o sześć mil od *Rustuk*, każe się spodziewać bliskiego w tych stronach pokoiu. Zdaie się, iż nowy Xiąże *Wołoszczyzny* odebrał zlecenie Wielkiego Sułtana, ażeby negocyował z *Passawanem-Oglu*. Tym czasem zapewniaią, iż ostatnie warunki przez tego woiownika Porcie przesłane, zawieraią w sobie sześć punktow: 1.) Ażeby naywyższa władza oddana była W. Sułtanowi. — 2.) Ażeby W. Sułtan skassował Radę, ktora go trzyma w opiece. — 3.) Ażeby trzem osobom tey Rady ucięto głowy, lub żeby ich *Passawanowi-Oglu* wydano. — 4.) Ażeby podatki ktore lud uciążaią, były zmnieyszone. — 5.) Ażeby straż Miast obronnych samym tylko iak dawniey, oddana była Janczarom. — 6.) Nakoniec ażeby W. Sułtan uczynił *Passawana-Oglu* trzytulnym Baszą, i ażeby mu wolno było na wzor Baszy *Skutarskiego* i innych, utrzymywać własne woyska.

Armia *Angielska*, ktora się ściąga na brzegi Oceanu, składa się tymczasowo z 41. Pułbrygad, i 144. Szwadronow, wynoszących razem 88. tysięcy ludzi Infanteryi, i 28. tysięcy Kawaleryi.

z Bruxelli dnia 20. Lutego.

Jedna z Gazet *Paryzkich* za urzędową miana z powodu tratew maiących być użytemi do wyprawy przeciw *Anglij*, przytacza przykład trzech wielkich tratew, ktore w roku 1768. wypłynęły z *Ameryki* połnocney do *Anglij*, i z ktorych dwie szczęśliwie na *Tamizie* stanęły. *Amerykanie* dla uniknienia niezmiernych opłat na statki zwyczaynego kształtu nałożonych, umyślili tym sposobem przewieść do *Anglij* drzewa do budowy okrętow przeznaczone. Te statki zupełnie płaskie składały się z wielkiey liczby belek pozbiianych dębowemi kołkami, pokrytych deskami i smołą oblanych. — Po takim przykładzie nie można wątpić, izby tratwa nie miała przepłynąć od *Calais do Douvres*, choćby nawet w czasie burzliwego morza.

Generał *Buonaparte* przybył tu dnia 16. t. m. w towarzystwie Generała *Clarke* i wielu innych Generałow i officerow *Francuzkich*. Stanął w pałacu *Angielskim*, wieczorem udał się na spektakl, z kąd zostawszy poznanym, wyiechał unikaiąc tysiącznych znakow poszanowania i radości, ktore mu zaczęto okazywać. Nazaiutrz rano wyiechał z swoią świtą do *Givet*, z kąd poiedzie do *Rastadt*. Ten Generał przeglądał *Ostendę*, *Bruges*, *Gandawę*, *Antwerpią*, i w powszechności całą część *Flandryi* Nadmorskiey.

Wielu officerow marynarki i inżenierow wyiechali do *Dunkierki* z rozkazami Rządu dla iak nay większego przynaglenia odprawuiących się przygotowań do wyprawy. Donoszą z *Ostendy*, iż statki korsarskie tego portu miały być przeprowadzone do *Dunkierki*, dla użycia ich do wyprawy.

Obywatel *d'Oultrepont* sławny adwokat mianowany nie dawno przez Dyrektoryat Wyk: do *Rastadt* wyiechał iuż nakoniec. Jego wysłanie ma za celnieyszy zamiar uprzątnienie trudności względem dawnych długow i pożyczkow zaciągnionych przez kraie *Belgickie*, lub na ich imie, gdy zostawały pod panowaniem *Cesarskim*, oraz względem nadgrod dla emigrantow *Belgickich* stosownie do umowy traktatu w *Campo Formio*.

Armatorowie portu *Ostendy* dla przyłączenia się do kosztow wyprawy przeciw *Anglij*, ofiarowali Rządowi *Francuzkiemu* summę 12. tysięcy liwrow w gotowiźnie. Koło Konstytucyine w *Bruxelli* w tymże zamiarze posłało 951. liwrow.

Surowe śrzodki Rządu wykonywane przeciw nieposłusznym duchownym, uczyniły ich powolnieyszemi do wykonania przepisaney przysięgi. W *Maines*, *Antwerpij*, *Lowanium* i *Mastrichcie*, gdzie przed czterema tygodniami ledwie 10. sprzysięgłych xięży liczono, dziś iuż w tych czterech miastach znayduie się przeszło 200.

Od dnia 15. przechodzi tędy wiele woysk od *Courtray*, *Ipres* i innych bywszey *Flandryi* fortec; Te wszystkie woyska ściągaią się ku brzegom *Renskim*. Dowiaduiemy się przytym, iż z *Luxemburga*, *Metz* i *Thionville* sprowadzaią ku *Moguncyi* liczną artylleryą.

Ob: *Mallarme* Kommissarz władzy wykonawczey zawołany iest przez Dyrektoryat do *Paryża*. Mowią, iż Rząd przedsiewziął wysłać go na obięcie urzędu Ambassadora w *Konstantynopolu*.

z Hagi dnia 20. Lutego.

Dyrektoryat Wykonawczy Rzpltey *Batawskiey*, doniosł zgromadzeniu konstytucyinemu, iż mianował Ob: *Peyman* Ministrem woiennym, a Ob. *Van Juchem* sekretarzem tego departamentu, Ob. *Spoors* Ministrem marynarki, a Ob. *Nosemann* iego sekretarzem. Wymawianie się Ob. *Spoors* od przyięcia tego urzędu, dało powod do napisania dekretu o ktorym dawniey namieniliśmy, a przez ktory ci wszyscy ktorzy się wzbraniać będą od przyięcia obowiązkow publicznych dla przyczyn za nieważne uznanych, pozbawieni będą Praw obywatelskich i z Rzpltey wygnani. Po tym dekrecie Ob. *Spoors* iak nayprędzey przyiął ofiarowany sobie urząd.

z Strazburga dnia 23. Lutego.

Dowiaduiemy się, iż kray *Berneński* przysłał na propozycye, ktore mu z strony Rządu *Francuzkiego* były podane.

Na mocy rozkazu Dyrektoryatu zapieczętowano wszystkie kassy publiczne, dla uczynienia ich weryfikacyi.

z Raſtadt dnia 22. Lutego.

Przeznaczony do dworu *Saſkiego* ſprawniący intereſſa Francuzkie Ob. *Herſlinger*, na mieysce przeznaczenia ſwoiego poiechał.

General *Buonaparte* przed wyiazdem ſwoim nad brzegi *Oceanu*, piſał tu, iż powrot iego do *Raſtad* iakożkolwiek ieſt odwleczonym, nieuchybnie ièdnak naſtąpić muſi. — Dziś przeiezdżał tu nayſtarszy brat Margrabiego *Lucchesini Zeccho Lucchesini* z Konſyliarzem *Talenti*, iako Poſeł Rzpltey *Lukańſkiey* do *Paryża*.

Słychać, że z ſtrony Xiążęcia *Wirtemberſkiego* była uczyniona propozycya miaſtom Rzeszy *Memmingen, Ulm, Reutlingen* i *Eslingen*, aby ſię dobrowolnie Xiążęciu poddały, ale wſzyſtkie odmòwiły, prócz *Ulm*, które miaſto wyſłało nawet deputacyą do *Paryża* z proźbą, aby przyłączenie iego do Xięſtwa *Wirtemberſkiego* naſtąpiło.

Miniſter Pełnomocny Ceſarza Jmci dnia wczorayszego podał miniſtrowi Dyrektoryalnemu *Moguńckiemu* Notę Pełnomocnikow *Francuzkich*, pod dniem 20. (obacz w przeszłym numerze) Dziś Deputacya Rzeszy odprawiła 27. Seſſyą dla wzięcia tey noty na uwagę. Miniſtrowie oświadczyli, iż w tak ważney okoliczności zdania ſwego dawać ieszcze nie mogli. Tym czasem poſtanowiono kommunikować wſpomnioną Notę generalnemu Seymowi Rzeszy i również uwiadomić go o osobnych Deklaracyach tych Poſtow z Rzeszy, którzy ſię nie znayduią w ſkładzie Deputacyi.

z Frankfortu dnia 19. Lutego.

Liſty z *Raſtadt* piſane donoszą, iż Deputacya Rzeszy zaſtraszona zagrożonym przez pełnomocnikow *Francuzkich* negocyacyi zerwaniem, zezwoliła na uſtąpienie dla *Francyi* lewego brzegu *Renu*. Samo tylko *Leodium* miało ſię temu przeciwić.

Liſty z *Salzburga* zapewniaią, że Xiąże biſkup tamteyszy ſpoſobi ſię do podroży, gdyż auſtryacy zabiorą niezwłocznie iego kraie. —

z Zurich dnia 14. Lutego.

Podſkarbi *Hirzel*, Ławnik *Weber*, i Członek Rady *Lawater* na ſeſſyi wielkiey Rady tymczasowey dnia 10. tego m. zdali ſprawę z poleconego ſobie obowiązku przy wydziałach mieszkańcow zgromadzonych w *Stafa*. Te wydziały oświadczyły im. 1.) Iż niemogą zezwolić na powszechne powſtanie póki wprzód nie będą z pewnością uwiadomione o zamiarach nieprzyiacielſkich Rzeczypltey *Francuzkiey* będąc przekonanemi, iż *Francuzi* niczego innego nie żądali, iak tylko zniesienia aryſtokracyi w *Szwaycaryi*. 2.) Iż niemogą wyſłać Deputowanych do Kommiſſyi mianowaney dla reformy Rządu, z przyczyny nierówności liczby, iaka ſię znayduie między Deputowanemi mieyſkiemi i Deputowanemi wieyſkiemi.

Te dwa oświadczenia poſłane były do Kommiſſyi, ktora odprawiła pierwszą ſwoią ſeſſyą dnia 12. Lutego. Poſłano iey nową deklaracyą od wydziałow w *Stafa*. Ta deklaracya adreſſowana była do Rządu tymczasowego kantonu *Zurich* i zawierała ultimatum: 1,) Iż Kommiſſya Stanu, powinna być złożona z czwartey części Reprezentantow mieyſkich, a z trzech części Reprezentantow wieyſkich. 2.) Iż Garnizon z 1,000. mieszkańcow wieyſkich złożony, ma być dla protegowania Deputacyi do miaſta wpuszczonym. 3.) Iż wydziały w *Stafa* zoſtaną pòty zgromadzone, póki Kommiſſya niebędzie poſtanowiona, i że natenczas wyznaczą z pomiędzy ſiebie nowy wydział, który trwać będzie, aż do ułożenia nowey Konſtytucyi. — Te propozycye ſprawiły wielkie ſprzeczki, Pierwsza za ſprawiedliwą była osądzona, druga zoſtała umiarkowaną, trzecia odrzucona. Nakoniec Kommiſſya mianowała ośmiu Deputowanych, którym poleciła weyść w negocyacyą względem tych trzech punktow z wydziałami w *Stafa*.

Od granic Szwaycarſkich d. 20. Lutego.

Poseł Francuzki Obywatel *Mengaud*, odprawia konferencye z Deputowanemi *Berneńſkiemi*, nie inaczey iednak, iak w przytomności zbiegłych przed przemocą oligarchii mieszkańcow *Arau*. Są to członki wydziału tego, który ſię uformował w czaſie krótkiey rewolucyi w *Arau*, i który był na czele intereſſow. Między niemi znayduie ſię ſławny Konsyliarz *Meyer*, ale ani negocyacye, ani uzbraianie ſię *Berneńſkie* nie wſtrzymaią *Francuzow* od wniyścia do *Szwaycaryi*. Łatwo to każdy może poiąć kto wie, iak ważnym ten kray ieſt przez ſwoie położenie dla *Francyi*. Gdy zewszech ſtron kommunikacya z *Francyą* w czaſie woyny zoſtała zatamowaną, tylko przez *Szwaycary* zawsze była otwartą. *Szwaycary* były kanałem, przez ktory Emigranci ciągnęli pieniądze i nowiny z *Francyi*, przez który klasztory, ſkarby ſwoie wyprowadzić mogły, a nawet większą część dawnieyszey Królewſkiey biblioteki ukradkiem wywieziono. Przez *Szwaycary* naylepszy przyſtęp mogli mieć do *Francyi* Agenci dawnych Xiążąt *Francuzkich* i Pana *Pitta*. Przydaymy owe ścisłe związki handlowe, które *Szwaycarowie* utrzymywali z Pułnocną *Francyą*, iako to: *Aix, Lionem Marsylią etc.* a potym wyſtawmy ſobie osobliwą okoliczność, iż właśnie też ſame okolice były zawsze naſieniem zaburzeń. Wszyſtkie te razem wzięte powody, wyſtawiaią konieczność, w którey ſię znayduie Rzeczpospolita *Francuzka* do zaięcia *Szwaycaryi*.

z Bazylei dnia 22. Lutego.

Obywatel *Maingaud*, poſtał naſtępuiące oświadczenie kantonom *Berneńſkim*.

Miniſter Rzpltey *Francuzkiey* przy kantonach *Szwaycarſkich*, przesyła kraiowi *Berneńſkiemu*, iako dowod przychylności ſwoiego Rządu, Notę zawieraiącą śrzodki, które pozoſtaią temu kraiowi na iego i całey *Szwaycaryi* pożytek. Rząd *Francuzki* tym mniey ſię od tych zasad oddali, iż ſię zgadzaią z temi, które kray *Berneńſki* przyiął dnia 3. Lutego. Jezeli ten kray chce dowieść, iż ſzczerze pragnie porządku rzeczy zasadzaiącego ſię na wolności i równości, nie odbitą ieſt potrzebą. — 1.) Ażeby dawna Regencya, naywyższa Rada, i Rada woienna zoſtały znieſione. 2.) Ażeby przed organizacyą nowey formy Rządu, poſtanowiony był Rząd tymczasowy, zasadzaiący ſię na demokracyi, i do którego, ażeby żaden z dawney Regencyi członkow znanych przez ſwoią do formy oligarchiczney przychylność, nie zoſtał przypuszczony. 3.) Wolność druku natychmiaſt ma być ogłoszona. 4.) Wszyscy *Szwaycarowie*, którzy byli prześladowani za opinie publiczne, lub za to, iż ſię do oręża przeciw *Francyi* niewzięli, będą w umowionym ſposobie nadgrodzonemi.

Oprocz tych nadgrod, mieszkańcy miaſta *Arau* otrzymaią przyzwoitą ſatysfakcyą za ucisk przez nich doznany. Rząd *Francuzki* przez to ſzczere oświadczenie dosyć dowodzi iak ieſt daleki od wszelkiego nieprzyiacielſkiego zamiaru, lub myśli niesprawiedliwego wydarcia kraiu. Kray *Berneńſki* da mi zapewne rychłą i decyduiącą odpowiedź.

(podpisano) MAINGAUD.

W innym liście do kantonow *Szwaycarſkich* pisanym Obywatel *Maingaud* zapewnia, iż *Francya* cale nie ma chęci wzmacniania ſię z ſzkodą *Szwaycaryi*, lecz że chce tylko przyłożyć ſię do obalenia pełnego wad Rządu i do utworzenia konſtytucyi, któraby była zgodna z konſtytucyą *Francuzką i Ciſalpińſką*.

W *Zurich* zgodzono ſię na podane propozycye, ażeby mieszkańcy wieyscy ſkładali trzy części Deputacyi do zgromadzenia generalnego. Iże toż zgromadzenie odprawiać ſię będzie w *Zurich*.

PUBLICANDUM.

Es wird hierdurch zur allgemeinen Wiſsenſchaſt gebracht, daſs in dem Peterkauſchen Kammer Departament ſalsche Süd preuſs: Drey groschen ſtücke zum Vorschein gekommen ſind; welche ſich durch ſolgende Keentzeichen ſignalisren 1) ſind ſelbige ſchwerer als die ächteu.— 2) Von Bley mit einem ſehr dünnen leicht zu verletzenden Kupfer blätchen überlegt. — 3.) Zeichnen ſie ſich vorzüglich durch ihr durchgängig äuſſerſt grobes und ſehr wenig erhobenes Gepräge ſo wohl des Bildniſſes als der Wuppenſeite aus.— 4) Iſt auſ beyden ſeiten di Schriſt ſaſt verwiſcht, wenig erhoben, und beynahe ganz unleſerlich. — 5.) Fehlt an ihnen, die an den ächten benfindliche Randſorms gänzlich Es wird daher jedermann vor Annahme dergleichen 3 gr. ſtücke hiermit gewart. — Warſchau den 23. Febr. 1798.

Ninieyszym obwieszczeniem podaie ſię do powſzechney wiadomości, iż w Departamencie Kamery Piotrkowſkiey fałſzywe Pruſko - Południowe trzy groſzowki okazały ſię, które po naſtępuiących znakach łatwe ſą do poznania.— 1) Są cięższe od prawdziwych.— 2) Są ołowiane i cienką miedzianą łatwo wyſtrzydz ſię mogącą blaszką powleczone.— 3) Osobliwie daią ſię poznać przez grube wcale i niedokładne wyraźne wybicie tak twarzy i Herbu. 4) Na obydwóch ſtronach ſą litery prawie wytarte, niedobrze wybite i wcale prawie nie do przeczytania 5) Żadnego wyrznięcia na brzegu tak iak prawdziwe nie maią.— Dla czego oſtrzega ſię każdego wſzczególności aby takowe 3groſzniaki nie przyimował. w Warszawie d. 23. Lutego 1798.

J K. Mości Pruſs Południowych Woyſkowa i Eko.nomiczna Kamera.

DE HOYM. DE GOLDBECK. HELWING.

Białyſtok. — *Da die von dem Sächſiſchen Commerzien-Rath Böhm zu Görlitz verfertigte Arzeney, welche unter dem Nahmen des Böhmiſchen Liquors, als ein bewährtes Mittel gegen viele Krankheiten, zum Verkauſ ausgeboten, bey näherer Prüſung aber, als ſchädlich anerkannt worden; ſo wird die Einbringung und der Verkauſ dieſes Medikaments in Neu Oſtpreuſſen, bey 5. Rthl. Straſe ſür jedes debitirte Glas, unterſagt. Wornach ſich Jederman zu achten hat. — Den 5ten Februar* 1798.

Königl: Neu-Oſtpreuſz: Krieges und Domainen Kammer.

Białyſtok — Ponieważ wynalezione przez Boehma komercyonalnego w mieście *Gierlic*, które pod nazwiſkiem *Boehmeńſkiego* likworu za pewny srzodek przeciwko wielu chorobom na przedaż wyſtawuią, przez bliższe onego doświadczenie uznane zoſtało za ſzkodliwe; przeto tedy tak wprowadzenie do Nowowschodnich Pruſs, iako też i przedaż takowego medykamentu pod karą pienięzną od 5. Talarow za każdą wyprzedaną flaszeczkę zakazuie ſię. Do czego każdy ſtosować ſię ma. Dnia 5. Febr. 1798.

J. K. Mci Nowowſchodnich Prus woienno Ekonomiczna Kammera.

Naſtępnie wyrażone Precioza przytrzymane zoſtały, iako to: 1.) Krzyżyk złoty Sgo *Jędrzeia*. — 2.) Pięć ſztuk pierścionkow częścią z inſkrypcyą, częścią z cyfrą imienia. — 3.) Dwie tabakierki z portretami — 4.) Tabakierka złota owalna bogato w bryllanty oſadzona i z cyfrą imienia. — Poſiadacz onych powiada, iż one pod czas rewolucyi od *Moſkalow* zdobył. — Ktoby zatym iaką względem tych rzeczy potrafił dać informacyą, lub właściciela onych wynaleść, może ſię do podpisaney Dyrekcyi Policyi odezwać. Co przecie w przeciągu 6ciu tygodni uczynić powinien, bowiem po upłynieniu tego czasu, inne względem nich naſtąpiłyby dyspozycye, a właściciel nie melduiący ſię, na zawſze do odebrania ich utraciłby prawo. — Dan w *Warſzawie* d. 28. Lutego 1798.

J. K. Mci Pruſkiey Dyrekcya Policyi.

v. SCHIMMELFENNIG.

DONIESIENIE.

Pewien Jmé poſiadaiący Geometryą praktyczną, Architektonikę, Rachunki gospodarſkie w wszyſtkich klaſſach i manufakturach, w gospodarſtwie doſkonałość, charakter piękny, w prawie ćwiczony:— Z czego przez lat kilkanaście dawał z ſiebie iasne w obywatelſtwie kraiu z ukontentowaniem dowody.

Dziś życzy ſobie mieyſca ſtałego. — Rekommenduiąc ſię JOO. JW. WW. Obywatelom kraiu. — A życzący ſobie takiego utrzymywać, referencya na Pocztę *Żarecką* w *Zid-Preiſen* pod adreſſem *à Monſieur Cichawſki* pewnie będzie.

Redakcya *Gazety Korrespondenta Warſzawſkiego* od zaczęcia ſwoiey pracy, ſtarała ſię wſzelkich używać ſpoſobow na dogodzenie Publiczności, i w tym celu nietylko nieoszczędzała pracy, ale i znacznych częſto ponawianych kosztow, iako to z zbyt dużego druku, naięcia mnieyszego, gdy potym i ten dla nadto wyrobionych liter, zdawał ſię być nie czytelnym, Redakcya przysposobiła ſobie zupełnie nowy, lecz gdy nakoniec i ten dla ſwoiey drobności może nieco być niedogodnym, zapisała znowu inny cokolwiek większy, którym ninieyſza Gazeta w naſtępuiącym kwartale zacznie być drukowaną. Z tych wſzyſtkich uſiłowań i przez wzgląd ſzczupłey prenumeraty, Publiczność uſprawiedliwi Redakcyą w tym, iż przedſiewzięła podnieść cene ſwoiey Gazety, a przez to ſamo przyda nową podnietę gorliwości piszących. Bliſkie rozwiązanie tylu ważnych okoliczności w *Europie*, każe ſię ſpodziewać intereſſuiących wiadomości źrzodeł, te ſtarannie zbierać i dokładnie donoſić będzie obowiązkiem Redakcyi. — Cena tey Gazety od 1go Kwietnia z Pocztą, na rok Złł: Pol: 80. na puł roku Złł: 40. na kwartał Złł: 20. — w *Warszawie* na kantorze rocznie Złł: 60. puł-rocznie Złł: 30. kwartalnie Złł· 15. — Każdy zaś exemplarz groszy 20.

Kantor tey Gazety ieſt w Rynku Starego Miaſta, w kamienicy JP. Eberta, pod Nrem 65. na drugim piętrze.